

Ovo je pregled DELA TEKSTA rada na temu "Upravljanje strukturnim promenama i konsolidacije u bankarstvu Srbije". Rad ima 7 strana. Ovde je prikazano oko 500 reči izdvojenih iz rada.

Napomena: Rad koji dobijate na e-mail ne izgleda ovako, ovo je samo DEO TEKSTA izvučen iz rada, da bi se video stil pisanja. Radovi koje dobijate na e-mail su uređeni (formatirani) po svim standardima. U tekstu ispod su namerno izostavljeni pojedini segmenti.

Ako tekst koji se nalazi ispod nije čitljiv (sadrži kukice, znakove pitanja ili nečitljive karaktere), molimo Vas, prijavite to ovde.

Uputstvo o načinu preuzimanja rada možete pročitati ovde.

MANAGEMENT 2010

UPRAVLJANJE STRUKTURNIM PROMENAMA I KONSOLIDACIJE U BANKARSTVU SRBIJE STRUCTURAL CHANGES AND CONSOLIDATION MANAGEMENT IN SERBIAN BANKING

Mr Ljubiša Lukić 1 Rezime: Banke imaju ključnu ulogu u finansijskoj intermedijaciji kroz mobilizaciju, alokaciju i investiranje nacionalne štednje i drugih oblika kapitala. U meri u kojoj je razvijen bankarski sektor u sklopu finansijskog sistema zavisi koliko će alokacija kapitala biti efikasna, rast preduzeća dinamičan a privredni razvoj u celini ekspanzivan. U članku se analizira dostignuti stepen razvoja bankarstva u Srbiji, njegova, vlasnička, tržišna i konkurentna struktura, perspektiva daljeg razvoja, kao pretpostavkama stvaranja robusnijeg, racionalnijeg i efikasnijeg finansijskog sistema u celini. Pri tome, zastupa se gledište da je dalja konsolidacija, kao pokretačka snaga, neophodna u ostvarivanju takvog pravca razvoja, što je u skladu sa aktuelnim kretanjima u evropskom i svetskom bankarstvu. U tom smislu, sagledavaju se mogući efekti strukturnih promena kroz konsolidacije sa implikacijama na koncentraciju i konkurenciju u sektoru bankarstva. Krajnji cilj je efikasnija intermedijacija i bolje performanse banaka. Ključne reči: strukturne promene, konsolidacija, koncentracija, konkurentnost, upravljanje, performanse
Abstract: Banks have key role in financial intermediation by mobilisation, allocation and investing of national savings and other forms of capital. There is direct positive correlation between development of banking industry in national financial system, and resource allocation efficiently, dynamic company growth and overall economy expansion. This article analyses achieved level of Serbian banking industry, its ownership, market and competition structure, and its future perspective as well as factors which can enable more robust, rational and efficient financial system. Further consolidation is necessary as a force of development which is in a full accordance with european and world banking trends. In that respect possible effects of structural changes and consolidation are given in the article especially its implication on concentration and competition aspect of the industry. Bottom line are more efficient intermediation and better performances of the banks. Key word: structural changes, consolidation, competitiveness, management, performances.

1. UVOD U bankarskom sektoru Srbije završen je ciklus privatizacije banaka koji se postavljao kao nužan preduslov za reformu bankarstva i jačanje osnova finansijskog tržišta. Tu ulogu obavile su inostrane banke tzv. strateški partneri, uglavnom iz Evropske unije, koje su akvizicijama odnosno kupovinama domaćih banaka iz osnova promenile njihovu vlasničku i bilansnu strukturu. Srpsko bankarstvo je u relativno kratkom roku, počev od 2001. godine, prošlo kroz vlasničke promene, posebno intenzivne u periodu od 2004. do 2006. godine kada se broj banaka rapidno smanjio sa 50 na 37 banaka. To je deo šireg procesa restrukturiranja na talasu konsolidacija čitavog evropskog bankarstva, kako u okviru

1

Visoka škola strukovnih studija za poslovno industrijski menadžment, Kruševac 185

zemalja članica Evropske unije, tako i širom zemalja u tranziciji koje su na kursu evropskih integracija. Iako se srpsko bankarstvo pokazalo kao najuspešniji segment usporene tranzicije celokupne privrede Srbije, posebno u odnosu na realni sektor ekonomije, fragmentiranost tržišta, disperziranost, niska koncentrisanost, visoke ulazne barijere, velika tržišna moć, održavanje visokih kamatnih marži, nedovoljna konkurentnost, prekapacitiranost i nedovoljna produktivnost ukazuju da strukturne promene

nisu završene, kako bi se dobio racionalniji i efikasniji bankarski sistem. Visoki troškovi bankarske intermedijacije, bilo da su kamatni ili nekamatni, su najozbiljnija smetnja svakom racionalnom investiranju. Iz tih razloga u radu se zagovara dalja konsolidacija u bankarstvu kao način za nastavak strukturnih promena radi prevazilaženje aktuelnih problema.

2. MOTIVI I DETERMINANTE KONSOLIDACIJA

Kao što je spomenuto trenutno stanje u našem bankarstvu karakteriše visoka fragmentiranost tržišta uz relativno veliki broj banaka. Na kraju 2008. godine poslovalo je 34 banke. Pretežno ih čine manje lokalne banke sa tržišnim učešćem koje se kreće i ispod 1%. Nasuprot tome, pet banaka sa najvećom bilansnom sumom posluju sa 46,5% tržišnog učešća. Manje banke, bilo državne ili privatne, imaju mogućnosti, ili da se spoje sa drugim većim bankama, ili da se specijalizuju u tržišnim nišama. Više banaka, pretežno državnih, iskazivalo je gubitke u poslovanju zbog čega objektivno nemaju dovoljan potencijal da izdrže sve jači pritisak na tržištu i udare globalne finansijske krize. Usled sve jače i oštrije konkurencije, pred bankama stoje novi izazovi i po svemu sudeći dalje akvizicije i konsolidacije, kako između samih banaka, tako i sa subjektima iz drugih sfera finansijskih usluga. Primena dosadašnjeg dominantnog motiva promene vlasničke strukture i kontole upravljanja, uglavnom putem akvizicija banaka, proširiće se mnoštvom drugih motiva i novim oblicima poslovnih kombinacija primerenih razvijenim tržišnim privredama, koji će iz dana u dan menjati poslovni pejzaž u čitavoj sferi finansijskih usluga. Pored toga što je bankarsko tržište u Srbiji visoko fragmentirano sa relativno velikim brojem manjih banaka i sa nekoliko banaka sa nerešenim statusom u čijem vlasništvu preovlađuje državni interes, postoji još nekoliko razloga za dalju konsolidaciju banaka. Prvo, konsolidacijama može da se obezbedi značajan potencijal za stvaranje realne ekonomske vrednosti kroz kreiranje sinergije. Kao primer može da nam posluži korišćenje informacione tehnologije u bankarstvu obzirom da su banke u tom smislu tehnološki intenzivne organizacije. Na tom polju, korišćenje ekonomije veličine i obima kroz podelu centralizovane infrastrukture, standarizaciju softvera, obezbeđivanje zajedničkih pozadinskih službi, pojačanje pregovoračke snage pri pribavljanju novčanih fondova, su načini za iznalaženje sinergije, a samim tim i načini za kreiranje dodatne vrednosti. Značajne mogućnosti su u operativnoj ekonomiji, tako što se kroz integraciju banaka mogu smanjiti troškovi putem eliminisanja dupliranih kapaciteta infrastrukture i administracije, kao i kroz objedinjavanje korišćenja postojećih distribucionih mreža i unakrsne prodaje šireg spektra proizvoda i usluga. Efekti iz finansijske ekonomije u smislu stvaranja dodatnog leverdžnog potencijala, smanjenja cene kapitala i rizika mogu da budu takođe važni. Drugo, česte promene u globalnom konkurentskom okruženju, uticaj finansijske krize i laka ranjivost poslovanja, primoravaju banke da se repositioniraju na tržištu, što je takođe motiv za konsolidovanje. Treći razlog je, da ukoliko je tržište kapitala zrelije, ono favorizuje veće banke i omogućava, putem korporativnog i kontrolnog mehanizma, preuzimanje manjih banaka ili kompanija čijim se akcijama trguje na berzi. Značajni su i drugi efekti konsolidacije, kao što je povećanje efikasnosti, smanjenje troškova i povećanje prihoda kroz ekonomiju obima i veličine i sl., s tim što su oni daleko izraženiji kao motivi konsolidacije u tržišno razvijenim zemaljama.

3. TRENDOVI U EVROPSKOM I AMERIČKOM BANKARSTVU

Već u dužem vremenskom periodu, evropska industrija finansijskih usluga prolazi kroz duboke procese transformacije tržišnih struktura i svih finansijskih institucija. Kao odgovor na povećanu konkurenciju produkovani su talasi konsolidacije koji su rezultirali u značajnom smanjenju broja banaka, stvaranju većih banaka radi ostvarivanja dodatnih koristi iz ekonomije obima i veličine, menadžerskog kapaciteta, novih organizacionih rešenja, većeg varijeteta usluga kroz diverzifikaciju i dr.

...

-----OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU.-----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:

maturskiradovi.net@gmail.com